ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς 7.50*
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ. 8*

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 95

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ" ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1908

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ — Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΖΩΤΙΚΑ

Ἀξιότιμε κ. Συντάκτα,

Τὰ ἀληθῶς «**ζωτικὰ ζητήματα**», τὰ ὁποῖα ἀνεκίνησεν ἐσχάτως ἡ «Δικαιοσύνη», προκαλοῦσα τῶν εἰδημόνων τὰς γνώμας, δὲν ἀπαιτοῦσιν ἴσως νομικὰς καὶ θεωρητικὰς μόνον γνώσεις, ἀλλὰ καὶ πεῖραν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς κεκτημένων καὶ τῶν κρατουσῶν κοινωνικῶν καὶ συναλλακτικῶν σχέσεων βαθεῖαν παρατήρησιν καὶ διάγνωσιν.

Οἱ λόγοι οὗτοι θά με ἀπέτρεπον νὰ διατυπώσω γνώμην, ἀλλ' ἡ γενικὴ πρόσκλησις τῆς «Δικαιοσύνης» μὲ ἐνθαρρύνει νὰ ὑποβάλω εἰς τῶν ἁρμοδιωτέρων τὴν κρίσιν τὰς σκέψεις, τὰς ὁποίας πρόσφατος ἐπιστημονικὴ σπουδὴ μοὶ ἐνέπνευσεν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων.

I

Ἀμφότερα τὰ ζητήματα, τὰ ὑπὸ τῆς «Δικαιοσύνης» ὑποβληθέντα, τοσοῦτον στενῶς ἔχονται ἀλλήλων, ὥστε ὁ τοῦ ἑνὸς ἐπιλαμβανόμενος καὶ τὸ ἕτερον κατ' ἀνάγκην πραγματεύεται, καὶ τοῦ μελετῶντος ἀφ' ἑτέρου τὸ δεύτερον κατ' ἀνάγκην αἱ σκέψεις καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου στρέφονται.

⁂

Δεδομένου ὅτι ἡ ἐργολαβία δίκης ἀπαγορεύεται ὡς πρὸς τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς μὴ τοιούτους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 145 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ρωμαϊκοῦ καὶ βυζαντινοῦ νόμου διατάξεων, ἐν αἷς καὶ τοῦ Οὐλπιανοῦ ἡ διάταξις περὶ 100 χρυσῶν ὡς ἀνωτάτης δικηγορικῆς ἀμοιβῆς, ὧν διατάξεων ἡ νῦν ἰσχὺς δὲν δύναται σπουδαίως νὰ ἀμφισβητηθῇ, ἐξεταστέον ἐστὶ τίνες οἱ λόγοι, οἱ τὰς ἀνωτέρω ἀπαγορευτικὰς διατάξεις προκαλέσαντες· καὶ ἂν ἡ περὶ αὐτῶν ἀντίληψις καὶ σήμερον ἔτι ὁμοίως κρατῇ ὡς πρός τε τοὺς δικηγόρους καὶ ὡς πρὸς τοὺς μὴ τοιούτους.

⁂

Πρώτιστος λόγος, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ καθαρᾷ καὶ ἀμιγεῖ αὐτοῦ μορφῇ διαφαίνεται ἐν ταῖς διατάξεσιν ἐκείναις, ταῖς ἐν ἀρχῇ τῆς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας κρατούσαις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐν γένει ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τοὺς νομοδιδασκάλους παροχὴ *πάσης ἀμοιβῆς*, εἶνε ἡ ἀντίληψις τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας, ὅτι ἡ εἰς τοὺς τοιούτους τοῦ Δικαίου προασπιστάς, τοὺς ἔχοντας τὴν διάνοιαν πρὸς τοῦτο μόνον πάντοτε καὶ τὴν ἀλήθειαν προσηλωμένην, παροχὴ χρηματικῆς ἀμοιβῆς εἶνέ τι ὑποβιβάζον αὐτούς, εἶνέ τι περιστέλλον τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ πεζὸν καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὴν εὐγενῆ καὶ ὑψηλὴν λειτουργίαν τῆς ἐξακριβώσεως καὶ τῆς ἀπονομῆς τοῦ Δικαίου.

⁂

Ἀλλ' ἡ καθαρὰ αὕτη καὶ ἀμιγὴς καὶ ἁπλῆ περὶ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν εἰς τὴν διακρίβωσιν τούτων ἀσχολουμένων θεμιστοπόλων ἀντίληψις τῆς ἀρτιπαγοῦς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας προϊόντος τοῦ χρόνου ὑπεχώρησεν, ὡς ἦν ἐπόμενον ἐν πολλοῖς εἰς τὰς ἐπιτακτικὰς τῆς πραγματικότητος καὶ τοῦ θετικισμοῦ ἐνδείξεις· καὶ ἡ εἰς τοὺς θεράποντας τῆς Θέμιδος ἀναλόγως πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν εὐγλωττίαν των, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἐν γένει ἀξίαν αὐτῶν παροχὴ ἀμοιβῆς ἐθεωρήθη τι οὐ μόνον οὐδαμῶς εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ ἐλευθέριον τοῦ ἐπαγγέλματός των ἀπᾷδον καὶ ἀσυμβίβαστον, ἀλλὰ τοὐναντίον ὡς ἐνδεδειγμένον καὶ ἀπαραίτητον εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ καὶ περιφανῆ θέσιν, ἣν ἐν τῇ κοινωνίᾳ οὗτοι ἔδει νὰ κατεῖχον.

⁂

Τῆς ὑστέρας δὲ ταύτης περὶ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς ἀντιλήψεως τῆς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας ἀπόρροια εἶνε καὶ τοῦ Οὐλπιανοῦ ἡ διάταξις ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς ἑκατὸν χρυσοῦς, καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν τοῖς νομοθετικοῖς κειμένοις διατάξεις τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν νομοδιδασκάλων [N. 20 Κώδ. 4, 35. Βασιλ. ΙΔ' α' 2 καὶ 82 καὶ N. 1 § 12 Π (50. 13), N. 6 καὶ 7 Π (17. 1) καὶ N. 53 (2. 14), Βασιλ. ΙΑ' α' 53] αἱ ἀπαγορεύουσαι τοῖς δικηγόροις τὴν ἐργολαβίαν δίκης, τὸ pactum de quota litis, ὡς καὶ τὸ λεγόμενον palmarium, ἤτοι τὴν διαρκούσης τῆς δίκης συμφωνίαν περὶ ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπιτυχοῦς τῆς δίκης περαιώσεως.

⁂

Τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου, ἀνεξαρτήτως βεβαίως πρὸς τὴν ποσότητα τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς καὶ τὰς ποινικὰς συνεπείας, εἶνε καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 144 καὶ 145 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, αἱ τοὺς δικηγόρους μόνους ἀφορῶσαι.

⁂

Κατὰ ταῦτα, πλὴν τῆς *θετικῆς* τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἀπόψεως — τοῦ κατ' ἀρχὴν ἐπιτρεπτοῦ δῆλον ὅτι τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς —, ἧς αἴτιον δικαιολογοῦν αὐτὴν εἶνε ἡ νεωτέρα ρωμαϊκὴ ἀντίληψις περὶ τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσεως τῶν λειτουργῶν τοῦ νόμου, ἔχομεν καὶ τὴν *ἀρνητικὴν* τοιαύτην, τὴν συνισταμένην εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐργολαβίας τῆς δίκης ἢ τῆς συμφωνίας περὶ ἀμοιβῆς ὑπερτέρας τῆς νομίμου, ἡ δικαιολογικὴ βάσις ἐπὶ τριῶν ἑδράζεται σημείων:

1) Τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος.

2) Τῶν περιουσιακῶν τῶν διαδίκων συμφερόντων· καὶ συνεπῶς:

3) Τῆς καθόλου τύχης τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης ἐπιδράσεως ἐκείνης.

⁂

Καὶ ὡς πρὸς τὰ τρία ταῦτα σημεῖα, ἀδιασπάστως πρὸς ἄλληλα συνδεόμενα, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ διαμόρφωσις τῆς τοιαύτης νομοθετικῆς προνοίας κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται, καὶ κυρίως καὶ πρὸς τὸ πρῶτον ἐκ τῶν τριῶν σημείων, εἰς τὰ ὑγιᾶ λείψανα τῆς ἀρχικῆς ἀντιλήψεως περὶ δικαίου καὶ περὶ τῆς τῶν εἰς τὴν θεραπείαν τούτου ἀσχολουμένων νομομαθῶν ἀμοιβῆς καὶ κατ' ἀρχὴν ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

⁂

Ἡ περὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἐπαγγέλματος ἀντίληψις τότε μὲν τελείως τὴν ἀμοιβὴν ἢ οἵαν δήποτε περὶ τοιαύτης συμφωνίαν ἀπεκήρυττε, σήμερον δὲ διαγράφει εἰς ταύτην ὅρια πέραν τῶν ὁποίων θεωρεῖ αὐτὴν παράνομον καὶ καταρρίπτουσαν τὸ γόητρον τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, τὸν δὲ εἰς τοιαύτην συμφωνίαν περιερχόμενον δικηγόρον ἐκπίπτοντα τῆς περιφανοῦς θέσεως, εἰς ἣν τὸ ἐπάγγελμα ἔταξεν αὐτὸν καὶ μεταβαλλόμενον εἰς διάδικον ἢ μᾶλλον εἰς ἔμπορον, οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλλατον ἢ κερδοσκοποῦντα ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς μετατροπῆς αὐτῶν εἰς δικαστικὰς ἐπιχειρήσεις.

⁂

Καὶ ἡ ἀντίληψις αὕτη καὶ εὔλογος, νομίζω, εἶνε καὶ ζῇ ἔτι ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει. Διότι διὰ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ εἰς διάδικον μεταμορφώσεως ὁ δικηγόρος κατέρχεται εἰς τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα οὐχὶ ὡς δημόσιος λειτουργός, ὑπέρμαχος τῆς ἐπακριβοῦς τῶν νόμων τηρήσεως καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν ἀδικουμένων, ἀλλ' ἀγωνιζόμενος πλέον περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος. Ἐκ τούτου δὲ εἶνε λίαν ἐνδεχόμενον καὶ εἰς ποικίλας καὶ πολυωνύμους στρεψοδικίας νὰ ἐξοκείλῃ κατὰ πολὺ πλείονας ἐκείνων, εἰς τὰς ὁποίας, παρὰ πᾶσαν βεβαίως τοῦ δικαίου ἀπαγόρευσιν καὶ ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν, συμβαίνει νὰ προάγηται ὑποστηρίζων δίκας ἁπλῶς ὡς πληρεξούσιος διαδίκων.

⁂

Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τῶν δικηγόρων ἐργολαβικὴ τῶν δικῶν ἀναδοχὴ δὲν ἐπηρεάζει μόνον τὸ πρόσωπον αὐτῶν τούτων τῶν δικηγόρων καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν αὐτῶν ἀξιοπρέπειαν, ἀλλ' εἶνε λίαν ἐνδεχόμενον καὶ πιθανώτατον καὶ αὐτοὺς τοὺς διαδίκους εἰς τὰ ἐπίδικα αὐτῶν περιουσιακὰ συμφέροντα σπουδαίως νὰ παραβλάψῃ.

Καθ' ὅσον αὐτόδηλον τυγχάνει, ὅτι στερούμενος ὁ διάδικος τῶν μέσων πρὸς ἔναρξιν ἢ ἐξακολούθησιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος καὶ καταφεύγων εἰς δικηγόρον, ὅπως ἐργολαβικῶς ἀναθέσῃ τούτῳ τὴν ὑπόθεσίν του, ἐλπίζων δὲ πρὸς τούτοις εἰς τὴν ὡς ἐκ τῆς ἱκανότητος καὶ ἐμπειρίας τοῦ δικηγόρου ὑπὲρ αὐτοῦ ἔκβασιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, οὐδαμῶς εἶνε ἀπίθανον νὰ στέρξῃ, οὐδεμίαν ἢ ἀσθενεῖς προβάλλων ἀντιρρήσεις καὶ πρὸ τῶν μᾶλλον πλεονεκτικῶν τοῦ δικηγόρου διαθέσεων.

⁂

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἀμφοτέρων τῶν ἀπόψεων τούτων τῆς ἐργολαβικῆς παρὰ τῶν δικηγόρων ἀναλήψεως τῶν δικῶν καὶ τοῦ εἰς τὸν διάδικον προβαλλομένου διλήμματος ἢ τῆς ἀπωλείας βεβαίας καὶ δικαίας ἀξιώσεώς του ὡς καὶ τῆς χρηματικῆς αὐτοῦ πρὸς δικαστικὸν ἀγῶνα ἀπορίας ἢ τοῦ κινδύνου τῆς ἕνεκα ταύτης εἰς δικηγόρον πρὸς ἐργολαβικὴν παρ' αὐτοῦ ἀναδοχὴν προσφυγῆς, συνάγεται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ γ' τῶν ἀνωτέρω σημείων παρατήρησις, περὶ τῆς θέσεως καὶ τῆς τύχης τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης ἐπιβλαβοῦς ἐπιρροῆς της· ζήτημα, ὅπερ οὔτε ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ὑπὸ τῆς «Δικαιοσύνης» ὑποβληθέντος ἐρωτήματος ἴσως περιέχεται, καὶ αἱ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἄλλως τε παρατηρήσεις οὐδὲν ἄλλο θὰ ἀπετέλουν, ἢ ἁπλῆν ἐπανάληψιν τῶν ἤδη μέχρι κορεσμοῦ περὶ αὐτοῦ εἰρημένων.

II

Πλὴν ὅμως, ἂν τοιαῦτά εἰσι τὰ ἀποτελέσματα ὡς πρός τε τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς διαδίκους ὡς ἐκ τῆς παρὰ τῶν πρώτων ἐργολαβικῆς τῶν δικῶν ἀναδοχῆς ἰσχυρῶς συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως, νομίζω ὅτι οὐδεὶς σπουδαῖος νομοθετικὸς λόγος συνηγορεῖ ἤδη ὅπως μὴ εἰς τὸν μὴ δικηγόρον ἀνατεθῇ ἐργολαβικῶς ἡ διεξαγωγὴ οἵας δήποτε ὑποθέσεως.

Κατὰ τῆς τοιαύτης παρ' ἰδιώτου ἐργολαβικῆς ἀναλήψεως τῆς διεξαγωγῆς δίκης τινὸς φρονοῦμεν ὅτι δὲν συντρέχουσιν οὔτε οἱ σοβαροὶ ἐκεῖνοι λόγοι, οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ πρόσωπον τῶν δικηγόρων ὡς δημοσίων λειτουργῶν, οὔτε ἀφ' ἑτέρου οἱ λόγοι, οἱ τῶν διαδίκων τὰ συμφέροντα προασπίζοντες. Διότι οὔτε ἀναξιοπρεπὲς εἶνε ἡ παρ' ἰδιώτου ἀνάληψις ἐργολαβικῶς δίκης τινός, ἥτις ἐργολαβία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶνε ἐπιχείρησις ὡς οἱαδήποτε ἄλλη θεμιτὴ καὶ μὴ ἀντικειμένη εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, οὔτε ὁ αὐτὸς ὑφίσταται κίνδυνος τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κυρίου τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως παρὰ τοῦ ἐργολήπτου, ἅτε μὴ ἀσκοῦντος τούτου ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἤθελεν ἀσκήσει δικηγόρος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἱκανότητα ἤθελεν ἐλπίζει ὁ τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν κεκτημένος.

Ἡ τοιαύτη παρ' ἰδιώτου ἐργολαβία δίκης πρὸς οὐδεμίαν κατὰ τὴν νεωτέραν ἀντίληψιν τῶν συναλλακτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐν γένει συνθηκῶν συγκρουομένη ἀρχήν, τοὐναντίον δὲ μετὰ πάσης τοιαύτης ἁρμονικῶς συμβαδίζουσα, ἤθελε προσθέτως τὰ μέγιστα συντελέσει εἰς τὴν ἔννομον προστασίαν τῶν καταπατουμένων ἰδιωτικῶν δικαίων. Διότι δὲν εἶνε δύσκολον νὰ διαγνώσῃ τις, ὅτι προσβληθέντα δικαιώματα πλειστάκις δὲν δύνανται νὰ ἀχθῶσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων πῶς ἀνόρθωσιν, δι' ἔλλειψιν τῶν πρὸς τορτο ἀπαιτουμένων δαπανῶν. Οἱ ἔχοντες δὲ ἱκανὴν ὁπωσδήποτε πεῖραν δικηγόροι θὰ ἔχωσι βεβαίως νὰ ἐπιδείξωσι πλεῖστα ὅσα παραδείγματα διαδίκων ἀδυνατησάντων νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὸν σύγχρονον πολυδάπανον δικαστικὸν ἀγῶνα, ἐγκαταλειπόντων δὲ τὰς ὑποθέσεις, διότι οὐδαμῶς περὶ τῆς διεξαγωγῆς καὶ περατώσεως αὐτῶν δαπάναις ἄλλου δύνανται νὰ συμβληθῶσι.

Διὰ τίνα λόγον νὰ μὴ ἐπιτραπῇ, ὅπως οἱ τοιοῦτοι διάδικοι ἐλευθέρως συμβαλλόμενοι μετὰ παντὸς μὴ δικηγόρου, νὰ ἀναθέτωσιν εἰς τοῦτον τὴν καταβολὴν πάσης τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὴν περάτωσιν αὐτῆς δαπάνης ἐπὶ τῇ ἐκχωρήσει ὡρισμένου ποσοστοῦ ἐκ τῆς ἐπιδικασθησομένης ἀξιώσεως;

Ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχῃ τις λόγος εἰς τὴν σύγχρονον περὶ δικαίου συνείδησιν, ἀντικείμενος εἰς τοιαύτην τινὰ σύμβασιν.

Ἀθῆναι τῇ 21 Ἀπριλίου 1908.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Κωνστ. Μπαλλῆς
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΔΙΠΛΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Τὸ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, ἡ κατὰ συνθήκην ὡς τυφλή, ἢ μετ' ὀφθαλμοδέτου συνήθως εἰκονιζομένη, ἔχει πολλάκις διπλῆν τὴν ὅρασιν καὶ τὴν νόησιν, πάσχουσα ὀξεῖαν *διπλοπίαν*, δὲν εἶνε τι νέον· ἡ εὐφήμως κληθεῖσα «νομολογία» καὶ ἡ ἀπειρία τῶν λύσεων ἐπὶ τόσων καὶ τόσων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα καθ' ἡμέραν παρουσιάζονται ἐν τῇ πρακτικῇ, αἱ ἀντιφατικαὶ ἀποφάσεις ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πολλάκις δικαστηρίου, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν δικαστῶν, ἀπετέλεσαν κατ' ἐπανάληψιν τὸ ἀντικείμενον συζητήσεων ἐκ μέρους πλείστων καὶ ἐγκρίτων συναδέλφων.

Ὑπάρχουσιν ὅμως ἐνίοτε περιπτώσεις προκαλοῦσαι γενικωτέρας σκέψεις, προκειμένου ἰδίως περὶ ἀσαφειῶν νόμων τινῶν, αἵτινες μόνον δι' ἐπισήμου ἑρμηνείας θὰ ἠδύναντο ν' ἀρθῶσι· καὶ ἀπορεῖ τις ἀληθῶς διατὶ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἡ ἐντεταλμένη, ἵνα τὰ παρὰ τῆς νομοθετικῆς συναδέλφου αὐτῆς δεδογμένα ἐφαρμόσῃ, δὲν προσφεύγει ἐνίοτε εἰς τὰ ἐπίσημα αὐτῆς φῶτα, ἀποζητοῦσα τὴν ἀλήθειαν ἀπ' αὐτῆς ταύτης τῆς πηγῆς αὐτῆς καὶ μὴ ἀφίνουσα τὴν Δικαιοσύνην ἕρμαιον τῶν τυχαίων ἐμπνεύσεων καὶ αὐτοσχεδιασμῶν τῶν ἱεροφαντῶν αὐτῆς.

Φύσεως τοιαύτης περίπτωσις σπουδαιοτάτη εἶνε κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ ἀκόλουθος, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν καὶ τὴν ἀνάγκην ν' ἀνακοινώσω διὰ τῆς φίλης «Δικαιοσύνης».

Εἰς τὸν Η. Κ., διατελέσαντα πολιτικὸν ὑπάλληλον, ἀπενεμήθη σύνταξις, μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀποχώρησίν του· ἀλλ' εἶχεν οὗτος προϋπηρετήσῃ ἐπὶ τετραετίαν ὡς στρατιώτης

καὶ ὑπαξιωματικός, στηριζόμενος δ' ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ΧΝΒ' νόμου τοῦ 1861 περὶ συντάξεων καὶ ἀξιῶν, ἵνα προσμετρηθῇ εἰς τὰ πολιτικὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας ὁ χρόνος τῶν στρατιωτικῶν τοιούτων, ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἣν δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον κατεδίκασε τὸ Δημόσιον· ἐπὶ δὲ τῇ ἐφέσει τοῦ τελευταίου τὸ Ἐφετεῖον ἐπεκύρωσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν· ἀχθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ α' αὐτοῦ τμῆμα ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε διορισθῇ διὰ Β. Δ. ὡς στρατιωτικός, ὅπως ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ μνησθέντος νόμου: «δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἔχουσιν οἱ διὰ Β. Δ. εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν διοριζόμενοι καὶ μισθοδοτούμενοι...» καὶ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ 6΄ τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου· τούτου δὲ διαφωνήσαντος, ἐπικουρούσης καὶ ἀναλυτικωτάτης γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀειμνήστου νομοδιδασκάλου Β. Οἰκονομίδου, ἤχθη ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας, ἥτις διὰ τῆς 141 τοῦ 1895 ἀποφάσεως αὐτῆς, ταχθεῖσα πρὸς τὴν γνώμην τοῦ α' τμήματος, ἔκρινεν ἀπορριστέαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ Η. Κ., *ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν εἶχεν οὗτος διορισθῇ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν διὰ Β. Δ.*

Ἐκ τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ἐνθαρρυνόμενος ἕτερος πολιτικὸς συνταξιοῦχος, ὁ Α. Δ., διατελέσας πρὸ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν ὡς στρατιωτικὸς ἰατρός, *διορισθεὶς δὲ τοιοῦτος διὰ Β. Δ.*, ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀξιῶν καὶ οὗτος προσμέτρησιν τῶν στρατιωτικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν καταλογισμὸν τῆς συντάξεως αὐτοῦ καὶ ἑπομένως αὔξησιν αὐτῆς.

Ἀντίθετον ἄντικρυς ὅμως ὁδὸν ἠκολούθησαν—οὐχί, παραδόξως!—τὰ δικαστήρια τῶν δύο βαθμῶν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, μολονότι ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ἐφ' ἧς καὶ ἡ πρώτη, βάσεως στηριζομένης, ἐχούσης δὲ καὶ τὸ πλεονέκτημα τοῦ διὰ Β. Δ. διορισμοῦ τοῦ συνταξιούχου ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἧς συνυπολογισμὸς ἐζητεῖτο. Ἐπὶ δὲ τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως παρὰ τοῦ Α. Δ. ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀπαρνούμενος ἑαυτόν, ἐξέδωκε τὴν 327 τοῦ 1907 ἀπόφασιν, δι' ἧς ἔκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον καὶ ἀστήρικτον.

Τοιουτοτρόπως ἐπὶ οὐσιώδους ζητήματος, ἀφορῶντος τὴν ἀπονομὴν καὶ τὸν διακανονισμὸν τῆς συντάξεως, ἀποτελούσης ἀφ' ἑνὸς μὲν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀμοιβὴν ὑπὲρ ἀνδρῶν παρασχόντων εἰς τὴν Πολιτείαν ἐπὶ ἔτη μακρὰ τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποχρέωσιν τοῦ Δημοσίου ταμείου εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς εἰς ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν ζωῆς, καταβάλλουσιν οὗτοι μηνιαίως ἀνάλογα ποσὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, εἴτε στρατιωτικῆς, εἴτε πολιτικῆς, ἕνεκα τῆς ἀσαφείας τοῦ νόμου, τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον φωρᾶται ἔχον διπλῆν γνώμην.

Ἀναφέροντες ἄνευ σχολίων τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς «Δικαιοσύνης» νομίζομεν, ὅτι χάριν αὐτοῦ τοῦ γοήτρου τῆς Θέμιδος, δέον ἵνα, ὅταν τὸ σκάφος αὐτῆς προσκρούῃ εἰς τοιαύτας ὑφάλους τοῦ ἀπεράντου πελάγους τῶν νόμων, οἱ οἰακισταὶ αὐτῆς σπεύδωσιν, ἔστω καὶ μετὰ τὴν πρώτην πρόσκρουσιν, νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸν Σφραγιδοφύλακα τοῦ Κράτους, ἐπικαλούμενοι τὴν μέριμναν αὐτοῦ πρὸς εἰσήγησιν ἑρμηνευτικῆς διατάξεως ἐνώπιον τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Οὕτωπῶς κατὰ μικρὸν θ' ἀπαλλαγῶσιν, ἐν μέρει τοὐλάχιστον, τὰ δικαστήρια τῆς διπλῆς ἢ πολλαπλῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς νομοθετικῆς διατάξεως, θὰ καταστα θῇ δὲ *μία* Δικαιοσύνη καὶ *ἓν* μέτρον, ἐκεῖ ὅπου χωροῦσι *δύο* σταθμὰ καὶ *δύο Δικαιοσύναι (!)*

Σπ. Ι. Θεοδωρόπουλος
δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

Τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας τοῦ κ. Σπυρ. Εὐκλείδου ἐξεδόθη τὸ Β΄ον τεῦχος τοῦ Δευτέρου τόμου.

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς δραχμὰς 7.50 ἕκαστος·

ΟΙ ΠΑΡΙΑΙ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ὡς παρῳδία τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ περὶ δικαστηρίου τῶν κακουργιοδικῶν νόμου τῆς 20 Ἰουλίου 1902, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ἀπό τινος χρόνου ἐφαρμοζόμενος τρόπος στρατολογίας τῶν ἐνόρκων Κερκύρας. Λέγομεν στρατολογίας καὶ οὐχὶ κληρώσεως, διότι ἡ ἀτυχὴς κλήρωσις εἶνε ἡ ἥκιστα πταίουσα ἐν προκειμένῳ.

Εἶνε πασίγνωστον ἐν Κερκύρᾳ, ὅτι ὡρισμένοι τῆς πόλεως ταύτης πολῖται ἐκλέγονται τοσοῦτον συχνά, ὥστε ἀληθῶς θὰ ἠδύναντο νὰ ὀνομασθῶσιν οὗτοι οἱ παρίαι τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας.

Μεταξὺ τῶν εὐτυχῶν τούτων θνητῶν, τῶν περιβαλλομένων διὰ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου προνομίου τοῦ δικάζειν περὶ ζωῆς ἢ θανάτου τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, ἔχει ἀπό τινος τὴν τύχην νὰ καταριθμῆται καὶ ὁ γράφων. Μὲ ταύτην ὅμως τὴν διαφοράν, ὅτι οὗτος, λόγῳ διανοητικῶν ἕξεων, δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες εὐαγγελικώτατα ὑπομένουσιν ἀγογγύστως τὰ πάντα, ἀλλ' ἔχων τὸ θάρρος τῆς γνώμης αὐτοῦ ἀπέναντι οἱουδήποτε, ἀκολουθεῖ τὰς ἀρχὰς ἐκείνων—καὶ δὲν ἐλλείπουσιν εὐτυχῶς καὶ ἐν Κερκύρᾳ οἱ τοιοῦτοι—οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦσι νὰ καθιστῶσι τὸ δίκαιον αὐτῶν σεβαστὸν διὰ παντὸς προσφόρου μέσου.

Τὸ ζήτημα τῆς στρατολογίας τῶν ἐνόρκων Κερκύρας τείνει ν' ἀναχθῇ, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, εἰς τὴν περιωπὴν ἀληθοῦς κοινωνικοῦ ζητήματος καὶ νὰ ἐφελκύσῃ τὴν μέριμναν παντὸς δραστηρίου πολίτου, ποθοῦντος νὰ ἀποκατασταθῇ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, ὅστις, ἐν προκειμένῳ, καταπατεῖται κατὰ τρόπον πολὺ λυπηρόν.

Ὁ ὁριστικὸς κατάλογος τῶν ἐνόρκων Κερκύρας διὰ τὸ ἔτος 1908 περιέχει 440 ὀνόματα ἐνόρκων. Ἀριθμὸν οὐχὶ πολὺ διάφορον τούτου περιεῖχε καὶ ὁ τοῦ προηγουμένου ἔτους κατάλογος.

Ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 28 καὶ 30 τοῦ εἰρημένου νόμου τοῦ 1892 σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι τὸ Δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν, παρόντος καὶ τοῦ εἰσαγγελέως, ἐκλέγει ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστης συνόδου ἑκατὸν ἐνόρκους ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου. Πλήν, «μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐκλεγομένων ἐνόρκων *δὲν περιλαμβάνονται* οἱ τακτικοὶ καὶ ἀναπληρωματικοὶ ἔνορκοι, οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα τὰς προηγουμένας συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους» ἐφ' ὅσον ἐντεῦθεν δὲν περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν 100 ἐνόρκων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὁριστικὸς κατάλογος τῶν ἐνόρκων Κερκύρας πέρυσι μὲν ἀπετελεῖτο ἐκ 360 ὀνομάτων ἐφέτος δὲ ἐκ 440, ἐπειδὴ προσέτι ἐν Κερκύρᾳ 6 ἢ τὸ πολὺ 7, σύνοδοι Κακουργιοδικείου λαμβάνουσι χώραν ἕκαστον ἔτος, ἔπεται, ὅτι, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς ἑκάστην τῶν 7, ἔστω, κληρώσεων, μόνον κατὰ 50 θὰ ἐλαττοῦται ὁ ὁριστικὸς κατάλογος τῶν ἐνόρκων, θὰ εἶναι δυνατὸν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 440 ἐνόρκων, νὰ συσταθῶσιν 7 ἐν Κερκύρᾳ σύνοδοι, διαρκοῦντος τοῦ 1908, χωρὶς *οὐδεὶς* ἐκ τῶν ἅπαξ ὑπηρετησάντων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνόρκων νὰ ὑπηρετήσῃ δευτέραν φοράν.

Μόνον ἐὰν συσταθῶσιν 8 σύνοδοι τῷ 1908, (ὅπερ ἀδύνατον, διότι μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου θὰ ἔχωσι τελεσθῇ 4 μόνον, ἐν Κερκύρᾳ, σύνοδοι) θὰ ὑπῆρχεν ἐλάχιστός τις κίνδυνος νὰ ὑπηρετήσῃ μικρός τις ἀριθμὸς ἐνόρκων δίς, διότι μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὀγδόης κληρώσεως θὰ ὑπελείποντο 90 ἔνορκοι μὴ ὑπηρετήσαντες καὶ οὐχὶ 100 καὶ ἑπομένως θὰ ἔδει νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ κληρωτίδι καὶ 10 ὀνόματα ἐκ τῶν κατὰ προηγουμένας συνόδους ὑπηρετησάντων ἐνόρκων, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν 100.

Δι' ἀναλόγου ὑπολογισμοῦ εὑρίσκει τις, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν 360 ἐνόρκων τοῦ περυσινοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου Κερκύρας, ἐπήρκει δι' ἓξ συνόδους καὶ ὅτι μόνον ἐπ' ἀριθμοῦ συνόδων ἀνωτέρου τῶν 6 θὰ εἶχέ τις μικράν τινα πιθανότητα νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ δευτέραν φορὰν κατὰ τὴν *τελευταίαν* σύνοδον τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Ταῦτα εἶναι ὅσα *ἔδει* κατὰ τὸν νόμον, νὰ γίνωνται, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐξετάσεως τοῦ *τί γίνεται*, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐν Κερκύρᾳ, δὲν θεωροῦμεν περιττὸν ν' ἀναγράψωμεν, ὅτι ὁ παρὰ τῷ ἐνταῦθα Ἐφετείῳ Εἰσαγγελεὺς κ. Σπανίδης, ἔχει ὅλως ἐναντίον γνώμην, φρονῶν, ὅτι δύναταί τις, νὰ ὑπηρετῇ πολλάκις τοῦ ἔτους ὡς ἔνορκος ἔστω καὶ ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀνομάτων τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου εἶναι οἷος ὁ τῆς Κερκύρας.

Τοιαύτην γνώμην σαφῶς ἐξεδήλωσεν ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἔν τινι συνεδρίᾳ τῆς τελευταίας συνόδου (τοῦ Μαρτίου) τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας, ἀπαντῶν εἰς τὰς εὐλόγους παραστάσεις *παρίου* τινὸς τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας, τοῦ λογίου ἡμῶν συμπολίτου καὶ νομομαθοῦς κ. Ἀνδρ. Ἱδρωμένου.

Πιθανώτατον ἤδη εἶνε, τοιαύτην τινὰ ὁ κύριος παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς πρεσβεύων δόξαν — κατὰ τρόπον ἀληθῶς ἀκατανόητον — συντελεῖ τὰ μάλα εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ παραδόξου ἐκείνου κοινωνιολογικοῦ φαινομένου τῆς Κερκύρας, τῆς δημιουργίας τουτέστι ἰδιαιτέρας παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς τάξεως, ἣν ἀποτελοῦσιν οἱ *παρίαι τοῦ Κακουργιοδικείου Κερκύρας*.

Ἐν Κερκυραϊκῇ ἐφημερίδι ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα πλείστων τοιούτων παριῶν, ἐξ ὧν τινες ἔχουσιν ὑπηρετήσῃ ἐπὶ 3 κατὰ σειρὰν συνόδους *ἐν ἀρχῇ τοῦ 1907* καὶ ἄλλας τινὰς βραδύτερον.

Εἰς ἐξ αὐτῶν μάλιστα, ὁ ἔγκριτος ἰατρὸς τῆς πόλεώς μας κ. Κ. Παλατιανός, ἐστενοχωρήθη τοσοῦτον ἐκ τῆς τοιαύτης καταστάσεως, ὥστε ἐξωθήθη εἰς τὸ ν' ἀποστείλῃ ζωηράν τινα ἐπιστολὴν τῷ κ. παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεῖ, ἐκδηλοῦσαν τὴν εὔλογον αὐτοῦ ἀγανάκτησιν, πλὴν ἀνωφελῶς.

Ἐφέτος εὐθὺς ἀπὸ τῆς β' συνόδου (τοῦ Μαρτίου) ἤρξαντο ὑπηρετοῦντες ἔνορκοι ὑπηρετήσαντες καὶ κατὰ τὴν α' σύνοδον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Τοιοῦτον λ. χ. συνέβη εἰς τὸν σεβαστὸν πρεσβύτην κ. Στέφανον Μικρουλάκην, κατοικοῦντα μάλιστα οὐχὶ ἐν τῇ πόλει ἀλλ' ἔν τινι τῶν προαστείων καὶ ἀναγκαζόμενον νὰ ἔρχηται ἐν καιρῷ χειμῶνος ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον.

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν αὐτοῦ τὰς ἑξῆς κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ὑπηρεσίας. Ἐπὶ τῶν τελευταίων 5 συνόδων (τῆς τοῦ Μαΐου ἐ.ἔ. συμπεριλαμβανομένης), ὑπηρετεῖ εἰς τὰς 4. Συγγνώμην ἐὰν εἶνε ὀλίγαι!... λέγει ἰταλική τις παροιμία.

Βεβαίως. Ὅταν τις καλεῖται εἰς τὴν ἐνορκικὴν ὑπηρεσίαν νομίμως, ὀφείλει ἀνελλιπῶς νὰ ἐκπληροῖ τὸ ἑαυτοῦ καθῆκον. Δι' ὃ ἐστί καταδικαστέα ἡ παρά τινων δικαστηρίων συνέδρων εὐχερὴς ἀπονομὴ συγχωροχαρτίων εἰς ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζοντας ἐνόρκους.

Ὅταν ὅμως τις καλεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην οὐχὶ νομίμως, ἀλλὰ κατὰ παράβασιν καὶ καταπάτησιν τοῦ νόμου, ἡ σκηνογραφία δέον νὰ μεταβάλῃ ὄψιν καθ' ὁλοκληρίαν.

Οἱ παρίαι δέον νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἄνδρας δραστηρίους καὶ εὐτόλμους. Νὰ ὑποβάλωσι τὰ παράπονα αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ τύπου—ἀφ' οὗ ἡ προφορικὴ ὑποβολὴ εἰς οὐδὲν ὠφέλησεν—ἅμα δὲ καὶ ν' ἀναφερθῶσιν εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς, εἰδικῶς δὲ εἰς τὸν κύριον Εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸν ἄγρυπνον τοῦτον φρουρὸν τῶν νόμων, ὅστις καὶ κατ' αὐτάς, ἐν ἀξιοσημειώτῳ τινὶ περιπτώσει, διέσωσε τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἕλληνος δικαστοῦ, πατάξας δικαστικήν τινα αὐθαιρεσίαν εἰς βάρος ἀστυνόμου τινός.

Ὁ τοῦ Α. Πάγου Εἰσαγγελεὺς εἶναι ὁ ἁρμοδιώτερος παντὸς ἄλλου εἰς τὸ νὰ λάβῃ τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ἅτε ἐνασκῶν τὴν ἐποπτείαν καὶ κεκτημένος πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπί τε τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέων.

Ἐν τῇ λίαν ἀπιθάνῳ περιπτώσει, καθ' ἣν καὶ ὁ τοῦ Α. Π. Εἰσαγγελεὺς δὲν ἤθελεν ἐνεργήσει τι, ἐναπόκειται ἡ τελευταία λέξις τῷ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργῷ, ὠθουμένῳ, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ διὰ ζωηρῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπερωτήσεων.

Ἐὰν πάντα τ' ἀνωτέρω μέσα ἤθελον ἀποβῇ ἀλυσιτελῆ, ὅπερ ἀπίθανον, οἱ ἀδικούμενοι πολῖται, ἐν καταστάσει ἀνάγκης εὑρισκόμενοι, θέλουσιν εἰσθαι ἐν πληρεστάτῃ τάξει καὶ ἐὰν *ἀπολύτως* οὐχὶ εὔστοχον χρῆσιν ποιήσωνται τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων αὐτῶν, τῶν συμπαρομαρτούντων τῇ ἐνασκήσει ἰδιότητος παρανόμως ἀποκτηθείσης.

Ὁ «βαθμὸς τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας λαοῦ τινος τυγχάνει ἀνάλογος πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἐνεργείας, ἣν χρησιμοποιεῖ τὸ ἄτομον ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων»—ἔγραφεν ὁ διάσημος Jhering.

Κέρκυρα, 21 Ἀπριλίου

Π. ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Δικηγόρος ἐν Κερκύρᾳ

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΛΗΤΗΡΕΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ πεῖρα μᾶς ἔχει διδάξει, ὅτι πᾶσα ἐπαγγελματικὴ τάξις διὰ παντὸς ἄλλου μέσου ἐπέτυχε μέχρι τοῦδε νὰ βελτιώσῃ τὰ κατ' αὐτήν, ἢ διὰ τῶν συλλόγων, οἵτινες, καταρτιζόμενοι ἐν στιγμαῖς προσκαίρου ἐνθουσιασμοῦ, ἄρχονται φυτοζωοῦντες ἀπὸ τῶν πρώτων τῆς συστάσεώς των ἡμερῶν. Τὰ σκέψεις ταύτας θὰ ἐγέννα καὶ ἡ πρόσφατος εἴδησις, ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις δικαστικοὶ κλητῆρες, συνελθόντες ὑπέγραψαν καταστατικὸν καὶ ἀπετέλεσαν σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος δικαστικῶν κλητήρων Ἀθηνῶν», ἂν δὲν εἴχομεν τὴν γνώμην, ὅτι πρὸ παντὸς τὸ βοηθητικὸν τοῦτο τῆς δικαιοσύνης σῶμα, τὸ ὑφιστάμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παμπαλαίων γνωστῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων διατάξεων, τὸ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν ἀποτελεσθέν, κινούμενον δὲ ὑφ' ἃς κινεῖται συνθήκας, ἄνευ ἐποπτείας οὐδεμιᾶς, ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο πάντως ἔδει νὰ ἐτίθετο ὑπὸ χαλινὸν τινά. Ἀπαρχὴν δὲ χαλιναγωγήσεως τρόπον τινὰ τούτου δύναται νὰ ἀποτελέσῃ εἷς σύλλογος ἔχων ὡς πυρῆνα τοὺς σχετικῶς ἐπαξίως φέροντας τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος. Καὶ πυρῆνα τοιοῦτον ἀποτελεῖ καθ' ἡμᾶς τὸ ἐκλεγὲν διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ ἀρτισυστάτου συλλόγου, ὅπερ ἀποτελεῖται ὑπὸ τοῦ κ. Ἠλία Κουτροπούλου ὡς Προέδρου, Παρασκευᾶ Κωνσταντινίδου, γραμματέως, Ἀθαν. Γιανακοπούλου, ἐλεγκτοῦ καὶ τῶν κ. κ. Δ. Παπαντωνοπούλου, Λ. Δρακοπούλου, Α. Ἀντωνιάδου, Χρ. Πορφύρη, Κ. Παπακώστα, Κ. Τρίμη Ι. Σαρρῆ καὶ Θ. Ζάχου συμβούλων.

Ὑπὸ ποίους ὅρους τὸ Σωματεῖον τοῦτο δύναται νὰ δράσῃ καὶ πῶς δύναται νὰ ἀποβῇ πολλαπλῶς ὠφέλιμον καὶ εἰς τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ μέλη καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην ἐν γένει, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος, ἐξ ἄλλου ὅμως, ἡ ἀντίληψις ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἔχει κατέλθει βαθμίδας ἱκανὰς ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου εἰς ὃ ἔταξεν αὐτὸ ὁ νόμος, εἶνε τόσον γενική, ὥστε ἐπ' ἐλάχιστον ἀκόμη ἂν συνετέλει «εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν εὐπροσωποτέραν παράστασιν τοῦτε ἐπαγγέλματος καὶ αὐτοῦ....» ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ του ἀναφέρεται, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι τοῦτο καὶ μόνον δικαιολογεῖ τὴν ὕπαρξίν του. Ἀτυχῶς ἡ Εἰσαγγελικὴ ἀρχή, ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ μόνης ἐξηρτήθη ἡ διάπλασις δικαστικῶν κλητήρων ἱκανῶν νὰ ἀντιμετωπίσουν, ἂν ὄχι τὰ τόσον ὑψηλὰ ἀλλὰ τὰ τόσης σημασίας καθήκοντα, ἅτινα ὁ Ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων ἐπιβάλλει, εἴτε ἐθεώρησε περιττὴν πᾶσαν μέριμναν, εἴτε εἶνε ἀνεπαρκὴς πρὸς τοῦτο, εἴτε, ὅπερ καὶ τὸ ἀληθέστερον, ἀδυνατεῖ νὰ λάβῃ μέτρα γενναιότερα ἐκ τῶν γνωστῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν. Διὰ τοῦτο δὲ παριστάμεθα πρὸ ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως ἄνευ ἀριθμοῦ ἀρχείου καὶ πρὸ παραδειγμάτων κατὰ τὰ ὁποῖα ἐπιδοτήρια κατασκευάζονται, προχρονολογημένα ἢ μή, ἐν τῷ πρώτῳ τυχόντι καπηλείῳ, δίκαι δ' ἐκ τούτου ἀτελεύτητοι ἀναπτύσσονται καὶ συμφέροντα ὑψίστης σπουδαιότητος τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ.

Ἀπὸ πολλοῦ ἄρα ἔχει καταστῇ ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη φραγμῶν ἐν ὡρισμένῳ τοὐλάχιστον κύκλῳ ἐνεργείας τῶν δικαστικῶν τούτων ὑπαλλήλων. Ἡμεῖς εὐχόμεθα τοιαύτην τινὰ διεύθυνσιν νὰ ἔχῃ ἡ δρᾶσις τοῦ ἀρτισυστάτου συλλόγου, δρᾶσις ἥτις θὰ ἀποβῇ ἐπωφελὴς εἰς

ἐκείνους πρὸ παντὸς οἵτινες οὐδεὶς συνηγορεῖ λόγος μετὰ συστολῆς νὰ λέγουν ὅτι ὡς ἐπάγγελμα μετέρχονται τὸ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Εἷς ἐκ τῶν ἀρτιωτέρων ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν δικαστῶν μας, ὁ τέως πρόεδρος τῶν ἐν Τριπόλει Πρωτοδικῶν κ. Ἀντ. Ζηλήμων, περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει δευτέρα γνώμη, ἀποστέλλεται εἰς Κρήτην ὅπως ὑπηρετήσῃ ὡς Ἐφέτης. Τοιουτοτρόπως εἰς ἐπὶ πλέον ἀριστεὺς τοῦ δικαστικοῦ σώματος, ἀναδέχεται τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν δικαιοσύνην καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Αὕτη ἡ μία ὄψις τοῦ φαινομένου, τοῦ εὐφροσύνου ἐπαναλαμβάνομεν, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τις ἢ ἀνυπόκριτα νὰ ἐκφράσῃ τὰ συγχαρητήρια εἰς ἐκείνους εἰς οὓς ἡ ἐκλογὴ ὀφείλεται. Ἡ ἄλλη ὄψις καταλήγει εἰς τὴν ἀπορίαν: Ποία εἶνε ἡ μαγικὴ ἐκείνη δύναμις ἥτις φωτίζει τοὺς ἄρχοντάς μας, ὅταν πρόκειται περὶ δικαστικῆς ἀποστολῆς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ποῖος ὁ κακὸς δαίμων ὅστις τοὺς τυφλόνει τοὺς αὐτοὺς ἄρχοντάς μας, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἂν ἡ αὐτὴ μέριμνα καὶ ἡ αὐτὴ εἰλικρίνεια καὶ ὁ αὐτὸς πόνος ἐπρυτάνευε καὶ κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Εἰσαγγελικοῦ καὶ δικαστικοῦ σώματος, θὰ ἦτο ἀδύνατον τάχα νὰ ἀπηρτίζετο τοῦτο ἀπὸ ὅ,τι ἐπίλεκτον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ φάλαγξ τῶν νέων δικηγόρων καὶ τῶν ἐπιστημόνων ἐν γένει; Διατὶ δὲ ὁ κακὸς αὐτὸς δαίμων, ὁ ὁποῖος γεννᾶται ἀπὸ τὰ βδελυρότερα μικρόβια τῆς κοινωνικῆς πρὸ πάντων συναλλαγῆς, νὰ ἐξαφανίζεται μόνον ὅταν πρόκειται περὶ ἀποστολῆς δικαστοῦ Ἕλληνος ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος;

.....

Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης λειτουργεῖ ὡς γνωστὸν καὶ τμῆμα φυλακῶν, μὲ διευθυντὴν ἐπὶ κεφαλῆς τμηματάρχην, τῶν φυλακῶν καλούμενον, ὁ ὁποῖος δίδει ἑκάστοτε εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ ἀριθμοὺς τινὰς σχετιζομένους ἄλλοτε μὲ τὰ ἐν τῷ κράτει ἀδικήματα καὶ ἄλλοτε μὲ τὰς φυλακὰς καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς καταδίκους καὶ ὑποδίκους. Τοὺς ἀριθμοὺς δὲ αὐτούς, δὲν γνωρίζομεν ἂν ὁ κ. τμηματάρχης ἀπ' εὐθείας ἢ ἄλλος τις, τοὺς βαπτίζει μὲ τὸ ὄνομα... στατιστική. Ὅπως δήποτε εἷς ὄγκος, ἄμορφος ἢ εὔμορφος ἀδιάφορον, ἐξετινάχθη ἀπὸ τὸ ἴδιον τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἀποβλέπει δὲ τοὺς καταδίκους καθ' ἅπαν τὸ Κράτος κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ 1908. Κατάδικοι δὲ τοιοῦτοι εἶνε 440 εἰς ἰσόβια δεσμά, 1492 εἰς δεσμὰ πρόσκαιρα καὶ 5924 εἰς εἱρκτὴν καὶ φυλάκισιν. Ἀπὸ τὸν αὐτὸν πίνακα πληροφορούμεθα, ὅτι ἅπασαι αἱ ἐν λειτουργίᾳ φυλακαὶ τοῦ Κράτους ἀνέρχονται εἰς τριάκοντα καὶ πέντε.

Μετὰ τοῦτο δέ; Ὁ πίναξ κλείει, διὰ νὰ ἀνοιχθῇ καὶ πάλιν τὴν προσεχῆ τριμηνίαν ὅπως καὶ πάλιν μᾶς πληροφορήσῃ διὰ τῶν αὐτῶν ἢ καὶ ἄλλων ἀριθμῶν. Ἴσως τώρα θὰ ὑπάρξουν τινὲς οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχον τὴν περιέργειαν ἢ τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐλάμβανον καὶ ἄλλας τινὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας οἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἁπλοϊκοὶ κουτοευρωπαῖοι ἢ κουτοαμερικανοὶ στατιστικὰς ἀποκαλοῦν, ἴσως μάλιστα ἡ ἀξίωσις αὐτῶν θὰ ἔφθανε μέχρι τοῦ σημείου ὥστε ἐκ τοῦ πίνακος αὐτοῦ νὰ ἐμάνθανον συγκριτικῶς τὰ κατ' ἰδίαν ἀδικήματα, ἢ τὴν ἡλικίαν κατὰ τάξεις τῶν καταδίκων, ἢ τὴν κατάστασιν αὐτῶν ἀπὸ ὑγιεινῆς ἐπόψεως, ἢ παρατηρήσεις περὶ τῆς βελτιώσεως ἢ μὴ αὐτῶν ἢ ἄλλας παρατηρήσεις σχετιζομένας μὲ τὸ σκόπιμον ἢ μὴ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐν ἐφαρμογῇ ποινῆς καὶ τὰ παρόμοια, ὅλα ὅμως αὐτὰ κυριοί μου ἀπαιτοῦν καὶ ἄλλας πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς, ἐνῷ διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ κατὰ τριμηνίαν ἐκτινασσομένου πίνακος ἀρκεῖ μόνη ἡ πρόσθεσις. Ἔπειτα, ἀφοῦ ἔχομεν τμῆμα φυλακῶν μὲ τμηματάρχην ἐπὶ κεφαλῆς, εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ ὑποβάλλωμεν αὐτὸν καὶ τὸ προσωπικόν του εἰς κόπους τόσους ὅσοι ἀπαιτοῦνται δι' ἐργασίας ἀσκόπους τοιούτου εἴδους αἱ ὁποῖαι ἀλλαχοῦ εἰς οὐδὲν ἄλλο χρησιμοποιοῦνται ἢ εἰς τὴν διάπλασιν συστημάτων φυλακῶν ἀντιστοιχούντων πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ των ἢ συστημάτων ἄλλων καταδίκης ὑπὸ ὅρον ἢ ἀποφυλακίσεως ὑπὸ ὅρον καὶ τόσα ἄλλα περιττὰ πράγματα;

Συμφωνότατοι.

.....

Εἰς σειρὰν φύλλων, προεξάρχοντος συζητητοῦ οἷος ὁ κ. Χαράλ. Βοζίκης, ἡ «Δικαιοσύνη», ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς γνωστῆς περὶ νεωκόρων καὶ ψαλτῶν γνωμοδοτήσεως τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κ. Εἰσαγγελέως, ἀνεκίνησεν ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτοῦ μορφῇ τὸ ζήτημα τῆς σχέσεως ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν, ἐν τῇ συζητήσει δὲ ταύτῃ, εἴτε ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν εἴτε καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν οἱασδήποτε ἐφημερίδος, εἴδομεν ἀναμιγνυομένους ὅλους τοὺς ἄλλους πλὴν τῶν καλουμένων εἰδικῶν. Ἔχομεν δὲ ἂν δὲν ἀπατώμεθα τοιούτους εἰδικούς, θεωρουμένους τοὐλάχιστον, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἔρχονται τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. *Κ. Ράλλη* καὶ *Δ. Πετρακάκου*. Ἔκριναν μικρὰν διὰ τὸ ἀνάστημά των οἱ εἰδικοὶ οὗτοι τὴν ἀνοιχθεῖσαν συζήτησιν καὶ ἕνεκα τούτου ὑπέστησαν τοιαύτην, καθολικὴν ἔκλειψιν; Πιθανὸν καὶ τοῦτο, ὅτε εὑρίσκονται ἐν ἀπολύτῳ δικαίῳ, ἐκτὸς ἂν εἶνε κεκηρυγμένοι ὀπαδοὶ τοῦ ἀξιώματος ὅτι κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

Οἱ εἰδικοί.

.....

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ πρὸς ἀποσόβησιν πάσης τυχὸν σατανικῆς παρεξηγήσεως τονίζομεν καὶ ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ ὀφθαλμικὴ νόσος ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν γράφοντα σήμερον κ. Σ. Θεοδωρόπουλον κατατρύχεται ἐνίοτε ἡ δικαιοσύνη μας, εἶνε κατὰ τὴν διάγνωσίν του ἡ *διπλοπία*, ἐκείνη δηλαδὴ ἕνεκα τῆς ὁποίας διπλᾶ παρίστανται τὰ ἀντικείμενα, οὐχὶ δὲ ἡ *διπλωματία* ἥτις κατὰ τοῦτο διαφέρει, διότι δὲν βλέπει ἀλλὰ ἀγωνίζεται νὰ παραστήσῃ διπλᾶ τὰ ἀντικείμενα.

Οὐχὶ διπλωματία

Ἡ πρώτη ἐν ἄλλαις λέξεσιν εἶνε νόσος καὶ ὑπ' αὐτῆς προσβάλλεται ἐνίοτε, κατὰ τὸν γράφοντα πάντοτε κ. Σ. Θεοδωρόπουλον, ἡ δικαιοσύνη μας, ἐνῷ ἡ δευτέρα εἶνε τέχνη ἢ καὶ ἐπιστήμη ἀκόμη ἧς μύστις, ὁ κ. Θεοδωρόπουλος τοὐλάχιστον δὲν μᾶς λέγει, ἂν εἶνε ἡ αὐτὴ δικαιοσύνη μας.

Τῆς τοιαύτης ἐπεξηγήσεως ἀπόλυτος νομίζομεν ὅτι ὑπῆρχεν ἡ ἀνάγκη.

.....

Καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως εἶνε ἐξεταστέον καθ' ἡμᾶς τὸ ζήτημα, ὅπερ διὰ τῆς ἐν ἄλλῃ στήλῃ δημοσιευομένης ἐπιστολῆς του θίγει ὁ ὑφηγητὴς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ δικηγόρος ἐν Κερκύρᾳ κ. Π. Γιωτόπουλος. Ὁ λόγος ὁ ἐπιβαλὼν ὡς ἀνάγκην τὸν θεσμὸν τῶν ἐνόρκων εἰς ἁπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς νεωτέρας Πολιτείας εἶνε ὁ γνωστός, ὅτι τὰ κακουργήματα πρέπει νὰ διέρχωνται διὰ τῆς κρίσεως αὐτῆς ταύτης τῆς κοινωνίας ἡν οἱ ἔνορκοι δέον νὰ ἐκπροσωπῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν πιστότερον, οὐχὶ δὲ νὰ ἐξονυχίζωνται ὑπὸ κριτῶν κατ' ἐπάγγελμα οἷοι οἱ δικασταί, ὧν ἡ κρίσις οὐδέποτε εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε χειραφετημένη τελείως ἀπὸ τὴν προκατάληψιν καὶ τὸν ντοκτριναλισμόν. Ὅταν ὅμως οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων καταρτίζωνται, ὄχι μόνον ἐν Κερκύρᾳ ἀλλὰ πανταχοῦ, ὑφ' οὓς ὅρους ὁ κ. Π. Γιωτόπουλος ὑπαινίσσεται, πληροῦται ὁμοναδικὸς οὗτος τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐνόρκων προορισμὸς καὶ δὲν θὰ ἦτο ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν προτιμώτερον νὰ διορίζωνται καὶ ἰσόβιοι ἔνορκοι καθ' ὃν λόγον διορίζονται καὶ ἰσόβιοι δικασταί, ὁπότε, πλὴν τῶν ἄλλων, θὰ ὑπῆρχε καὶ ποιά τις εὐθύνη;

ΣΟΦΙΣΜΑ Ἢ ΠΛΑΝΗ;

Διὰ τὸ ἐκκεντρικὸν τῆς παρατηρήσεως δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν.

Κύριε Συντάκτα.

Κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν γραμμῶν, τὰς ὁποίας σᾶς ἀποστέλλω, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴ ἐπηρασθῆτε οὔτε ἀπὸ τὴν προκατάληψιν τοῦ μέχρι τοῦδε κρατοῦντος οὔτε ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν πάσης ἀντιθέτου μέχρι τῆς σήμερον γνώμης. Ἡ ἀπορία μου, ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἄδειαν νὰ προκαλέσητε τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν σας, εἶνε ἡ ἑξῆς: Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 4 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ περὶ Χαρτοσήμου νόμου ἀναγινώσκω ἐπὶ λέξει: «Εἰς τέλος δραχμῶν πέντε, ὑπόκεινται .... πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις τῶν Πρωτοδικείων καὶ αἱ περὶ ἐξώσεως τῶν Προέδρων τῶν Πρωτοδικῶν, πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις τῶν Πλημμελειοδικείων κλπ.». Ἔκτοτε δὲ μοὶ ἐγεννήθη ἡ ἀπορία, ὅταν ὁ νόμος λέγῃ ἀπόφασιν, φαντάζεται ταύτην ὥς τι ἑνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον, φαντάζεται δηλ. ταύτην ὥς τι ὅλον, ὅπερ φορολογεῖ μὲ δραχμὰς *πέντε* ἢ φαντάζεται ταύτην ἀναλυομένην εἰς τόσα μέρη ὅσα καὶ τὰ τεμάχια τοῦ χάρτου, ἐπὶ τῶν ὁποίων καταχωρίζεται; Ἂν τὸ πρῶτον συμβαίνῃ, καὶ κατ' ἐμὲ τοῦτο καὶ μόνον δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τοῦ ῥητοτάτου καὶ ἀπεριστρόφου καὶ ἀνεπιδέκτου ἄλλης ἑρμηνείας γράμματος τοῦ νόμου, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ποῦ στηρίζεται ἡ πρακτική, ἡ παγίως κρατοῦσα ἀπὸ καταβολῆς τοῦ περὶ Χαρτοσήμου νόμου, καθ' ἣν διὰ χαρτοσήμου δραχμῶν πέντε φορολογεῖται οὐχὶ ἡ ἀπόφασις, ὡς ὁ νόμος ῥητῶς ὁρίζει, ἀλλ' ἕκαστον κατ' ἰδίαν φύλλον χάρτου ταύτης; Δὲν νομίζω ὅτι προσήκει εἰς ἐμέ, ἀπευθυνόμενον πρὸς ἐπιστήμονας, ὡς οἱ ἀναγνῶσται τῆς ἐφημερίδος ὑμῶν, νὰ ἀναμασήσω πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς γνώμης μου τὰ τετριμμένα ὅτι αἱ φορολογικαὶ διατάξεις εἶνε τοῦ στενοῦ δικαίου καὶ ὅτι ἀποκλείεται προκειμένου περὶ τῆς ἑρμηνείας τούτων ἡ διασταλτικὴ τοιαύτη καὶ τὰ παρόμοια, διὰ τοῦτο δὲ περιορίζομαι ῥίπτων ἁπλῶς τὸ ζήτημα ὡς ζήτημα, μὲ ἀπόλυτον τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱαδήποτε λύσις καὶ ἂν θεωρηθῇ ὡς ἡ ὀρθοτέρα, τὰ πράγματα βεβαίως δὲν θὰ ὑποστῶσι μεταβολὴν τινά.

Ἐκκεντρικός.

Σ. Δ. Πολὺ φοβούμεθα ὅτι ὁ γράφων δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ αὐτοῦ περὶ Χαρτοσήμου νόμου καθ' ἣν: «Εἰς τέλος λεπτῶν 50 κατ' ἀκέραιον φύλλον, ὑπόκεινται τὰ ἀκόλουθα:» Τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναμφιβόλως ἀποτελοῦσι συνέχειαν τὰ ἑπόμενα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ 24ον, ὅπερ ἀναλύει ὁ γράφων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναταί τις νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ὁ νόμος ἐξεφράσθη οὕτως ἢ οὕτως σαφῶς, ἐνῷ ἐξ ἄλλου δύναται νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι πᾶσα ἑρμηνεία καὶ ἡ μᾶλλον ἀκλόνητος, δὲν θὰ κατισχύσῃ πρὸς μεταβολὴν τοῦ καθεθτῶτος. Φορολογικὴ γὰρ ἡ διάταξις καὶ εὖ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου θησαυροῦ κεῖται.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Otto Lenel, l'Edit perpétuel, traduit en français par *Peltier* sur un texte revu par l'auteur, 1903. Τόμοι 2 δεμένοι, ἀντὶ φρ. χρ. 34 μόνον..... Δραχ. *20*

ΕΠΙΚΡΙΣΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Κύριε Συντάκτα,

Πολὺς λόγος ἐγένετο διὰ μίαν ἀπόφασιν εἰρηνοδίκου μὴ ἐπιτρέψασαν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν εἰς ἰατρὸν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς του δι' ἧς ἐζήτει πληρωμὴν ἐπισκέψεων ἀπὸ τὸν ἀσθενῆ του, καὶ εὗρεν ὁ ἐπικριτὴς τὸ θῦμα τὸν Εἰρηνοδίκην. Ἐγὼ τῷ ὑποδεικνύω τὴν ὑπ' ἀριθ. 389)1907 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου, ἐν ᾗ φαίνονται δικασταὶ Ἀνδ. Γριμάνης πρόεδρος, Κ. Κοκκίνης εἰσηγητής, Ν. Οἰκονόμου, Δ. Δαμίρης ἐφέται καὶ Δ. Πολίτης δικηγόρος καὶ ἔχουσαν οὕτω μεταξύ

Τοῦ ἐκκαλοῦντος Βαρθολομαίου Γεωργιάδου (ὅστις εἶνε Ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας) κατοίκου Κορίνθου καὶ

τοῦ ἐφεσιβλήτου Νικολ. Λυμπεροπούλου (ὅστις εἶνε ἰατρὸς) κατοίκου ἐπίσης. Αἰτιολογικόν, σχετικόν, «ἐπειδὴ ἡ αἰτίασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι ἐσφαλμένως ἐπετράπη τῷ ἐφεσιβλήτῳ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς τὸ ἐμμάρτυρον μέσον ἐστὶ βάσιμον, καθόσον οὐδεὶς νόμιμος λόγος συντρέχει παροχῆς τοιούτου μέσου προκειμένου περὶ ποσοῦ μείζονος τῶν 50 δραχμῶν, καὶ δὴ ἀδυναμία λήψεως ἐγγράφου παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις 148)1907 Πρωτοδικείου Κορίνθου, ὅστις καθ' ὅλον τὸν μακρὸν χρόνον τῶν πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπισκέψεών του ἠδύνατο νὰ λάβῃ παρὰ τούτου ἔγγραφον ἀπόδειξιν τῆς ζητουμένης ὀφειλῆς, ἑπομένως μεταρρυθμιστέα ἐστὶν ἡ ἀπόφασις αὕτη.»

Ἤδη ὁ ἐπικριτὴς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου θὰ σιγήσῃ, πρὸς ὑπερηφάνειαν τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Δέξασθε

Λ. Γ.

Σ. Δ. Ἡ διάκρισις τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ καὶ ἐφαρμόζῃ ὁ θέλων νὰ εἶνε συνεπὴς πρὸς τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις εἶνε πρόδηλος. Ἄλλο σύμβασις ὅπως παρέχω τὴν ἰατρικὴν συνδρομὴν καὶ ἄλλο παροχὴ ταύτης. Τὸ πρῶτον αἱ περιστάσεις θὰ ὑποδείξουν ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐγγράφως. Τὸ δεύτερον οὐδέποτε εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἐγγράφως. Ἂν τὴν διάκρισιν ταύτην ἠκολούθησεν ὁ περὶ οὗ πρόκειται εἰρηνοδίκης καὶ ἡ ἄνω ἀπόφασις, τότε ἡ ἁλιευτικὴ ἐκδρομὴ τοῦ συντάκτου μας βεβαίως ἀπέτυχεν.

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Διάλεξις ἐκφωνηθεῖσα ἐν Βόλῳ τὴν 16 Μαρτίου 1908

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓ. Μ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πρωτοδίκου καὶ τακτικοῦ ἀνακριτοῦ

(Ὑπὲρ τῆς περιθάλψεως τῶν φυλακισμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς Βόλου).

Ὁ ἐν Βόλῳ Πρωτοδίκης κ. Παναγ. Μ. Μελετόπουλος ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀποστείλῃ πρὸς δημοσίευσιν τὴν κατωτέρω διάλεξίν του, ἧς τὸ πρῶτον μέρος δημοσιεύομεν σήμερον. Τὸ ζήτημα εἶναι ἓν ἐκ τῶν πολλῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπὸ προορισμοῦ εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἀσχολεῖται ἡ «Δικαιοσύνη», διὰ τοῦτο δὲ λίαν εὐχαρίστως παρέχομεν τὰς στήλας εἰς πάντα καὶ δὴ εἰς δικαστὴν ὡς ὁ κ. Π. Μελετόπουλος. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονῶμεν ὅτι εἶναι ζήτημα κατ' ἐξοχὴν καὶ ἀποκλειστικῶς πρακτικόν, κατὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ ὁποίου ἂν δὲν ἀποκλείεται πάντως ὅμως ὁ τελευταῖος ρόλος ἀνήκει εἰς τὸν λυρισμόν. Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην προβαίνομεν ὅπως μὴ καταλίπωμεν ἄνευ σχολίου τινὸς τὸν ἐν τῇ διαλέξει τίτλον: «Ἡ ἐγκληματικότης ἐν Ἑλλάδι», τὸν ὑπὸ τοῦ κ, Π. Μελετοπούλου τεθέντα, καθότι καθ' ἡμᾶς μᾶλλον προσήκων τίτλος θὰ ἦτο «Φιλιππικὸς κατὰ τοῦ ἐγκλήματος».

Ἔξαρσις ὑπερόχου ῥητορικῆς τέχνης, μανικὴ ῥῆσις γοήτιδος καὶ φλεγμαινούσης νεανικῆς φαντασίας, καὶ ἔμπνευσις μάγου καὶ θελκτικῆς εὐγλωττίας, πρέπει νὰ μὲ ἐμπνεύσῃ τὴν στιγμὴν ταύτην προκειμένου νὰ διαπραγματευθῶ θέμα τόσον λεπτὸν ὅσον καὶ ὑψηλόν. Πλῆττον

λυπαλγῶς καὶ θυμοφθόρως τὴν καρδίαν μου, προκειμένου νὰ διαπραγματευθῶ θέμα σχετικῶς ὑπερμέγεθες πρὸς τὴν εἰσέτι ἀτελῆ δικανικὴν καὶ ρητορικήν μου πεῖραν, προκειμένου, ναί, νὰ διαπραγματευθῶ συμπαθὲς ἐμοὶ θέμα εἰς ὃ σεμνυόμενος λέγω, ἀφιέρωσα ὡς εὐγενὲς ὁλοκαύτωμα τὸ ἔαρ τῆς ἀνθρωπίνης ἡλικίας καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως θ' ἀφιερώσω ὁλόκληρον τὸν προορισμὸν τοῦ βίου μου.

Καὶ ὅταν τὸ καθῆκον τῆς εὐγνωμοσύνης υἱοῦ πρὸς τὴν πάσχουσαν μητέρα ἐπιβλητικῶς μοὶ ἐπέτασσε ν' ἀναλάβω μὲ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ ὑψηλοῦ τῆς ἐγκληματικότητος θέματος, τότε καὶ μόνον ἀπεφάσισα ν' ἀναλάβω καὶ ἀνέλαβον· οὐχὶ βεβαίως ὡς οὐρανοβάμων μύστης τῆς ῥητορικῆς γοητείας ἀλλ' εἰς ἁπλοῦς ἐργάτης τῆς παρακωλύσεως τοῦ ἐγκλήματος.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἓν αἴσθημα ἀρρήτου ἐσωτερικοῦ γλυκασμοῦ καθηδύνει τὴν ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπαφῆς μετὰ τῆς ἐγκληματικῆς πνοῆς καταπεπονημένην μου ψυχήν, καὶ διαλύει τὸ βαρὺ τῆς ἀπαγοητεύσεως νέφος ὅπερ ἑκάστοτε μαραίνει πᾶσαν ὑψιπετῆ τοῦ πνεύματός μου πτῆσιν καὶ καταπνίγει ἐν αὐτῇ τῇ γεννέσει της τὴν ἔμπνευσιν!

Ὤ! τότε πόσον βαρεῖα καὶ μαύρη ποσον ἐπώδυνος καὶ ἄνοστος εἶναι ἡ κελαινὴ ἐξέλιξις τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς μου· ζωὴ χωρὶς ἔμπνευσιν εἶναι αὐτόχρημα μηδέν!

Καὶ τὸ αἴσθημα τοῦτο τὸ σεμνόν, ὃ νῦν ἡ ψυχή μου θείως καὶ εὐγνωμόνως δοκιμάζει εἶνε ὅτι πρόκειται νὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ἐν ᾗ ἐβίωσα καὶ ἐγνώρισα τὸν κόσμον, ἐν ᾗ ἔθηκα τὰς πρώτας πνευματικάς μου βάσεις, ἐν ᾗ ἐδοκίμασα τὰς πρώτας μαθητικὰς ὀνειροπολήσεις καὶ τοὺς ἁγνοτέρους μου ἐνθουσιασμούς· εἰς τὴν χώραν τέλος ἐκείνην, ἥτις ἂν καὶ δὲν θεωρεῖται ὡς ἡ μᾶλλον εἰς τὴν ἐγκληματικότητα δαψιλής, ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας αἱματοβρέκτους ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, πλὴν ὅμως ἀπό τινος χρόνου τροφοδοτεῖ καὶ αὕτη τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην μὲ ἐγκλήματα ὑψίστης σοβαρότητος, ὑψίστης σπουδαιότητος·

Διὰ τοῦτο ἂν καὶ πρὸς στιγμὴν προεκινδύνευσα νὰ θεωρηθῶ ἐγωϊστὴς καὶ ματαιόδοξος, ἐν τούτοις ὅμως πάντα ταῦτα παριδών, ἐχώρησα εὐθὺ ἐπὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐμοῦ ἰδανικοῦ, διότι κατὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν ὑπάρχουσι καὶ ἐγωϊσταὶ τοιοῦτοι, οἵτινες εἶνε κρείσσονες καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς χριστιανικῆς ταπεινοφροσύνης.

Ἐγκληματικότης λέξις ἀνύποιστος, στρηνής, λέξις ἀμύσσουσα τὴν θελκτικωτέραν τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, λέξις ἀποσπῶσα τὰς ἐπωδύνους στοναχὰς ἀπὸ αἱμορροοῦντα στήθη ἀρκούντως καταπεπονημένα! λέξις φρικοποιὸς θυμοδακής, πλήσσουσα θανασίμως, τὴν θυμήρη θυμηδῆ, ροδοδαφῆ καὶ ἐρωτοτόκον τῆς Ἑλλάδος χώραν, ἥτις ἐπλαστουργήθη, ἵνα καὶ μόνον δημιουργῇ τὸν ἔρωτα! Πλὴν φεῦ! Εἰς τοὺς φαιδίμους, εὐανθεῖς καὶ τοὺς θελξίνους κόλπους της, δὲν ἀναπαύεται ἠρέμα, ὁ ἔρως, ἡ ἀγάπη ἡ ἡδύθυμος, ἥτις γλυκαίνει τὰ πικραμένα χείλα, καὶ ἐξημερώνει τὴν πονεμένην ἐγκληματικήν ψυχήν, ἀλλ' ἀναπαύεται ὁ ἔρως καὶ ὁ οἶστρος τῆς μαυρίλας τοῦ ἐγκλήματος!

Καὶ ἡ χώρα αὕτη ἡ ἡρωικὴ ἧς τὰ σπλάγχνα ἡ ἄτιμος ἐγκληματικὴ φθινὰς καθ' ἑκάστην κατατρώγει, προσπαθεῖ ν' ἀντίσχῃ καὶ ἀντέχει.

Χαῖρε, ὦ Ἑλλάς, ἡ τοσοῦτον ἀγαπῶσα καὶ ἐν ταὐτῷ θανατηφόρως πάσχουσα· χαῖρε σύ, ἡ συμβολίζουσα ἓν ὄνομα γλυκύ, χαῖρε σὺ ἡ ἔχουσα παρ' ὅλην τὴν ἐνεστῶσαν κακοδαιμονίαν σου ἓν αὔριον συμπαθές, χαῖρε ναὶ καὶ ἔσο βεβαία ὅτι μίαν ἡμέραν ἡ θεία δικαιοσύνη θὰ στεφανώσῃ τὴν ἔξοχον καρτεροψυχίαν σου!

Πλὴν ὅμως ἐὰν ὑπῆρξε πληγή, ἥτις τὰ ἠθικὰ βάθρα τοῦ ἔθνους συνεκλόνισε, καὶ κλονίζει εἰσέτι τὰ θέμεθλα τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ προόδου, αὕτη εἶνε ἡ εἰδεχθὴς τῆς ἐγκληματικότητος πληγή. Ἡ Ἑλλὰς πάσχει καὶ σὺν αὐτῇ ὀδυνᾶται ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς διότι τὸ λύθρον τὸ μελαμβαφὲς τῶν χαινουσῶν τῆς ἐγκληματικότητος πληγῶν, δὲν ἐπουλώθη ἰσέτι ἀπὸ τὴν τῆς ἀγάπης δροσοβόλον τρυφερότητα. Ποιῶ λοιπὸν ἐπίκλησιν εἰς σέ, ὦ χώρα τῶν γενναίων αἰσθημάτων, ἥτις ἀτυχὴς εὑρίσκεσαι ἐν τῇ πρώτῃ τῆς ἐγκληματικότητος γραμμῇ καὶ λέγω· δὸς σὺ πρώτη ἥτις ἐπὶ τόσα ἔτη φρικωδῶς ἐσφαγιάσθης καὶ ὑπενομεύθης ὑπὸ τῆς πολυσχιδοῦς καὶ ποικιλωνύμου ἐγκληματικότητος ἓν μέγα παράδειγμα θελκτικῆς δυνάμεως τῆς τόσον μεγάλης ὅσον καὶ ἀναξιοπαθούσης σου ψυχῆς, τοῦ ὑψηλοῦ ἐνθουσιασμοῦ σου καὶ τῆς εὐγενοῦς φιλοδοξίας σου καὶ εἰπέ: στῆθι ὦ φάσμα τῆς ἐκληματικότητος, διότι οὕτως ἐγὼ τὸ θέλω νὰ γείνῃ καὶ θὰ γείνῃ!

Ποίησον θαρραλέως τὴν φιλόδοξον καὶ εὐγενῆ ταύτην ἀφετηρίαν καὶ ἔσο βεβαία ὅτι θὰ ἀπομάξῃς τὸ ἀγιώτερον τοῦ Ἑλληνισμοῦ δάκρυ καὶ ὑπερηφάνως θὰ δρέψῃς τοὺς εὐγενεστέρους τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐνθουσιασμούς.

Ποίησον σὺ πρώτη διὰ τῆς ὑπερόχου σου ἐθελοθυσίας, ἥτις ἀείποτε σὲ ἐχαρακτήρισε, τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν πρόοδον καὶ ὄπισθέν σου θ' ἀκολουθήσῃ δορυάλωτος ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμός! Τότε ἀφεύκτως θὰ γνωρίσῃς πόσον ἤδὺ εἶνε τὸ νὰ ἀγωνίζηταί τις ὑπὲρ μιᾶς ἰδέας!

Ἐγὼ δὲ τὸ τέκνόν σου, ὅπερ τοσοῦτον σὲ ἠγάπησα, σὲ ἐγνώρισα, καὶ συνέπαθον μὲ σέ, δὲν εἶμαι ἄπονον, σκληρὸν, ἀλλ' εἶμαι ἕτοιμον παρὰ τὸ πλευρόν σου νὰ πέσω ὑπὲρ σοῦ θυσία, ὁλοκαύτωμα!

Ἐκεῖ ἐν τῇ σεμνῇ αἰθούσῃ τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης ταχθεὶς ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐκπροσωπῶ διὰ τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμεων μίαν τῶν μαρτυρικωτέρων ἀποστολῶν ἃς ἐπιβάλλει ἡ ἀντίληψις τῆς δικαστικῆς ζωῆς μου καὶ ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς θρησκείας τοῦ καθήκοντος! Ἐκεῖ ἐν τῇ νυμφικῇ παστάδι τῶν ἐνόχων συνειδήσεων, ἐφ' ἧς ἐφορᾷ ὁ γλυκύτατος Χριστός, καί ἔνθα δίδουσι λόγον τὰ ἐγκληματικά σου τέκνα, ὦ προσφιλὴς πατρίς, ἐνώπιον τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, ἐκεῖ, ναί, λέγω, εὑρισκόμενος αἰσθάνομαι τὰ αἰσθήματά σου καὶ τὴν στοργήν σου πρὸς αὐτά, συμμετέχω κατὰ γράμμα τῶν παθῶν σου καὶ συμπάσχω, ἀπομάσσω τὰ μεγάλα δάκρυά των μὲ τρυφερὰν περίθαλψιν, ἐπικουρῶ καί συμβάλλω διὰ τῆς ταπεινῆς μου δυνάμεως εἰς τὴν ἐκ τῆς πτώσεως ἀνόρθωσιν, τὰ ἀγαπῶ, τὰ περιθάλπω, καὶ ἐν τέλει χορηγῶν τὴν ἐπιείκειαν, αἰσθάνομαι ἐνδόμυχον ἐπιτακτικὴν φωνὴν βοῶσαν: Πρὸς Θεοῦ! σεβασθῆτε καὶ ἀγαπήσατε τὴν πικραμένην καὶ πονεμένην ἐγκληματικὴν ψυχὴν, τὴν ὑπὸ τῆς εὐτυχίας λησμονημένην εἰς τὰς πρώτας ἐπάλξεις τῆς ἐγκληματικῆς βιοπάλης, διότι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀνοσιουργήματί της περιβάλλεται ἀπὸ ἡρωϊκωτάτην καὶ μαρτυρικωτάτην αἴγλην, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς ἐγκλήματί της, δέν εἶναι ἔνοχος, εἶναι ἀθῶα διὰ τὸν μόνον λόγον διότι εἶναι τὸ συμπαθὲς θῦμα μιᾶς ἀναποδράστου κοινωνικῆς ἀνάγκης, ἑνὸς διεφθορότος κοινωνικοῦ περιβάλλοντος! Νῦν ἐπιτρέψατέ μοι ὅπως τερματίσω τὴν ῥώμην τῶν συμπαθῶν ἐκφράσεών μου καὶ ἔλθω ἐπὶ τὸ κύριον τῆς διαλέξεώς μου θέμα.

Πρὶν ὅμως ἐπιληφθῶ τούτου, κρίνω ἐπάναγκες νὰ προτάξω τὸ ἀξίωμα, ὃ ἐσχάτως ὁ ἔξοχος Λομπρόζο περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκληματικότητος ἀποφθεγματικῶς ἐξήνεγκε: «Ὑπὸ τὸ διαυγὲς στερέωμα τοῦ ὡραίου τῆς Ἑλλάδος οὐρανοῦ καὶ ὑπὸ τὸ γλυκὺ τῆς φύσεώς της κλίμα, ὁ Ἕλλην ἐγκληματίας δὲν γεννᾶται, ἀλλά γίνεται».

Λέγων συλλήβδην ἐγκληματικότητα δὲν αἰνίττομοι ἐκείνην ἥτις ἁπλῶς ἀντιτίθεται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς νομοθεσίας· εἶνε αὐτόχρημα οὐτοπία ἀκατάληπτος νὰ νομίζῃ τις ὅτι δύναται νὰ καταστείλῃ τὴν ἀκατάσχετον πρὸς τὸ ἔγκλημα ὁρμήν, ἐὰν πρότερον δὲν παγιώσῃ ἔρεισμα ἠθικὸν ἀπαρασάλευτον. Πλήσσετε τὸ αἴτιατὸν καὶ ἀφίνετε ἀνενόχλητον τὸ αἴτιον. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ τις ὑπάρξεις ἡρωϊκὰς καὶ μεγαλόφρονας, τὸ ὕψος τῆς ἠθικῆς δυνάγεως τοῦ ἀνθρώπου μαρτυρούσας, αἵτινες νὰ προκρίνωσι τὴν ὁλοσχερῆ αὐτῶν καταστροφὴν προκειμένου νὰ προσκρούσωσιν εἰς δικαιώματα τρίτων, ἐὰν πρότερον δὲν ἐνσταλλάξητε εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φιλοδόξου καρτεροψυχίας, ὅλα τὰ νάματα τῆς ἐνθουσιώδους αὐταπαρνήσεως; Ἐὰν πρότερον δὲν διαπλάσσητε ὑπάρξεις ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν τῆς κοινωνίας κρατερῶς κατεχούσας τὴν εὐγενῆ ἀντίληψιν τοῦ βίου καὶ τὰς ὑψηλὰς θυσίας τῆς ζωῆς;

Τί ἀναμένετε παρ' ἀνθρώπων ὧν τὸν ἄχαρι, τὸν ἀτερπῆ καὶ ἀπεγνωκότα βίον οὐδεμία ἐλπὶς αἰγλήσασα οἰακοστροφεῖ καὶ ἐφ' ὧν δηλητηριωδῶς ἐπέδρασε μία πλημμέλεια ἠθικῆς εὐρωστίας, μία ἀνεπάρκεια ἠθικῆς, θρησκευτικῆς, κοινωνικῆς, πολιτειακῆς καὶ οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς;

Καὶ ἂν τὴν σήμερον βλέπομεν ἀλλεπάλληλα τὰ κοινωνικὰ καὶ ἐγκληματικὰ ναυάγια ἐμπεφορημένα μὲ ὅλον τὸ σθένος ἡρωϊκῆς νεότητος διὰ τὸν λόγον ὅτι τοὺς λείχει δηλητηριωδῶς ἡ κολακεία καὶ ὁ φόνος τοὺς δάκνει θανασίμως.

Ἐὰν βλέπωμεν, λέγω, ἀλλεπάλληλα τὰ κοινωνικὰ καὶ ἐγκληματικὰ ναυάγια νέων ἀκρατήτως δολιχοδρομούντων καὶ μεσουρανούντων μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος εἰς τὸ διαυγὲς στερέωμα τῶν εὐγενῶν ἰδεωδῶν τῆς φαεσφόρου διανοίας των.

Πλὴν ὅμως ἀδόξως σβενυμένην ἅμα τῇ μεσουρανούσῃ δράσει των. Ἐὰν βλέπωμεν νέους μαχομένους ὑπὲρ δικαίου καὶ ὑψηλοῦ τινος ἀγῶνος καὶ ἕνεκα τούτου ἀντιμετωπίζοντας πικρίας ἀνεκφράστους, τὰ σκώμματα ἢ τὰς μορφὰς τοῦ κόσμου τὰς ἐκδικήσεις τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὰς τιμωρίας τῆς πενίας. Καὶ ἐὰν ἀκόμη βλέπωμεν νέους νὰ δώσωσι καὶ τελματῶδες ἔδαφος προτοῦ εἰσέτι ἀνατείλωσιν καὶ οἵτινες ὤφειλον ἀτυχῶς ν' ἀνατείλωσιν, διὰ τὸν μόνον λόγον διότι εἶνε πάντη ἀδαεῖς τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν καὶ χαρακτήρων· πόσον μᾶλλον ἐπὶ τοῦ χύδην ὄχλου, τοῦ μεγάλου τούτου ἀπροστατεύτου δυστυχοῦς, ὅστις γεννᾶται αὐξάνει καὶ κινεῖται εἰς τὴν μαυρίλαν καὶ σηπεδόνα τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἐντὸς τοῦ πανταχόθεν δηλητηριασμένου καὶ διεφθορότος περιβάλλοντος εἶν ἀσφαλὴς καὶ βεβαία, εἶνε τελείως ἀναπόφευκτος ἡ ὁλοσχερὴς αὐτοῦ καταστροφή.

Ναὶ λέγω, ὁλοσχερὴς αὐτοῦ καταστροφή, καθότι ἔχω σχηματίσει ἐκ τῆς ἀνακριτικῆς μου πείρας ἀδιάσειστον πεποίθησιν, ὅτι οὗτος δὲν εἶνε συνήθως ὁ αὐτουργὸς καὶ δράστης τῶν διαφόρων ἐγκλημάτων, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἀτυχὲς καὶ ἐκμεταλλεύσιμον θῦμα τῶν παντοειδῶν ἐπιτηδείων τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ὄπισθεν τῶν μεγάλων ἐγκλημάτων, ἅτινα συνταράσσουσι καὶ καταπλήσσουσι τὴν κοινωνικὴν συνείδησιν, δὲν ἵσταται ὁ ἀνεπεξέργαστος ἐγκληματικὸς τύπος, ὁ ἐπικαλούμενος φυσικὸς τοῦ ἐγκλήματος αὐτουργός. Ἀλλ' ἵσταται πάντοτε ἡ φωτεινὴ ἐν τῷ ἐγκλήματι καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ καλλιεργημένη ἐγκληματικὴ διάνοια, ἵσταται ὁ ἀριστοτέχνης τοῦ ἐγκλήματος, ὁ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ ἀφανοῦς διευθύνων ἐπιφθόνως τὰς ποικίλας τοῦ ἐγκλήματος πράξεις καὶ καθοδηγῶν τελεσφόρως τὰς διαφόρους ἐγκληματικὰς δυνάμεις του· ἵσταται ὁ ἀπαίσιος ἠθικὸς αὐτουργός! Ἐκεῖ! ἀνάνδρως ὑποκρύπτεται ὁ κατ' ἐξοχὴν οὗτος τοῦ ἐγκλήματος μύστης, ὁ ἐπικίνδυνος τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας ἐχθρός, ὁ καταστροφεύς, ὁ ἐκμεταλλευτής, ὁ ὑπονομευτής, ὁ σφαγιαστής, ὁ ὀλετὴρ τοῦ ἀτυχοῦς καὶ ἀθλίου ἁπλοϊκοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ!

(Ἀκολουθεῖ)

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΟΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙΣ

Θέμα α'

Ἐπὶ ἐκπλειστηριάσματος ἀκινήτου, ἐφ' οὗ ἔχει ἐγγραφῆ ὑποθήκη ὑπὲρ τῆς συζύγου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικός της, καὶ μήπω λυθέντος τοῦ γάμου καὶ μὴ γενομένου χωρισμοῦ τῆς προικῴας περιουσίας, ἀνηγγέλθησαν οἱ σύζυγοι δι' ἰδίας ἕκαστος ἀναγγελίας, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ καταταχθῶσιν, ὁ μὲν σύζυγος ὡς διαχειριστὴς τῆς προικῴας περιουσίας, ἡ δὲ σύζυγος ὡς προνομιοῦχος ἐνυπόθηκος πιστώτρια, νὰ παραλάβωσι τὸ ἐκπλειστηρίασμα.

Ἐρώτημα. — Εἰς τίνα τῶν συζύγων δύναται ὁ συμβολαιογράφος νὰ καταβάλῃ ἀνευθύνως τὸ τοιοῦτο ἐκπλειστηρίασμα πρὸς ἐξόφλησιν τῆς προικῴας ἀπαιτήσεως; Μὴ συνκινούσης δὲ τῆς συζύγου ἵνα καταλάβῃ ὁ σύζυγος τὸ ἐκπλειστηρίασμα, δύναται ὁ συμβολαιογράφος νὰ καταβάλῃ αὐτὸ εἰς τὸν σύζυγον, ἄνευ πίνακος κατατάξεως;

Θέμα β'

Ἐφ' ὁμοίου τοῦ ἄνω θέματος, ἀλλὰ τοῦ ὀφειλέτου συζύγου ἐπιτροπευομένου δικαστικῶς παρὰ τῆς συζύγου του, ὡς ὄντος εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως ἕνεκεν φρενοβλαβείας.

Ἐρώτημα. — Δύναται ἡ σύζυγος νὰ παραλάβῃ τὸ ἐκπλειστηρίασμα, πρὸς ἐξόφλησιν τῆς προικῴας ἀπαιτήσεώς της καὶ ὑπὸ τίνα ἰδιότητα, ὡς δικαιοῦχος ἢ ὡς ἐπίτροπος; Καὶ ἂν αὕτη δὲν δύναται, τίς δύναται λαμβάνειν νομίμως τὸ ἐκπλειστηρίασμα πρὸς ἐξόφλησιν τῆς προικῴας ἀπαιτήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Μαΐου 1908.

Εὐθύμιος Γκορίτσας
Συμβολαιογράφος ἐν Ἀθήναις.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην (25) Ἀπριλίου ἔτους 1908 ἐννεακοσιοστοῦ ὀγδόου ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10 π. μ. ὁ ὁποφαινόμενος Χρῆστος Λεονάρδος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ Δικηγόρου κ. Θεοδ. Γούσκου πληρεξουσίου τοῦ Μαρίνου Μακρῆ, κατοίκου Ἀθηνῶν, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν καθ' οὗ ἡ ἐπίδοσις Παναγῆν Δ. Βασιλάτον Κυριακάτον, κάτοικον πρῴην μὲν Ἑνώσεως τοῦ Δήμου Ἄσσου τῆς Κεφαλληνίας καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς, ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 731 ἔτους 1908 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἵνα λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς καὶ διὰ τὰς νομίμους συνεπείας καὶ ἐπιτασσόμενον ὅμα νὰ τῷ πληρώσῃ· 1) δραχ. 1029 καὶ 40)00 ἐντόκως πρὸς 9 ο)ο ἐτησίως ἀπὸ τῆς 27 Δεκεμβρίου 1906 μέχρις ἐξοφλήσεως 2) τὰ ἐπιδικασθέντα ὑπὸ τῆς ἄνω ἀποφάσεως δικαστικὰ ἔξοδα δραχ. 25· 3) τὰ τέλη αὐτῆς δρ. 11· 4) δι' ἀπόγραφον, ἀντίγραφον, ἐπιταγήν, ἐπίδοσιν, παραγγελίαν καὶ δημοσίευσιν ὁμοῦ δραχ. 18 ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχ. 5[illegible] καὶ ταύτας ἐντόκως. Καὶ εἰς ἔνδειξιν

Ὁ λαβὼν Εἰσαγγελεὺς
Κ. Λυκουρέζος

Ὁ δικ. κλητὴρ
Χρ. Λεονάρδος

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον, ὅπερ δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Δικαιοσύνη».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1908.

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος τοῦ Μαρ. Μακρῆ
Θεόδ. Γούσκος

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ (26) Ἀπριλίου 1'08, χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ὀγδόου ἔτους, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 4 μ. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν Ἀθ. Τόμπρας τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ Π. Ν. Γιασεμολαδᾶ, πληρεξουσίου δικηγόρου τῶν Ἀριστοτέλους Λαδοπούλου, Ἀναστ. Μπούσουρας καὶ Νικολάου Δρόσου, κατοίκων Ἑρμουπόλεως, ὡς ὁριστικῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως τοῦ Ἀθ. Διαμαντοπούλου, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Ἀθ. Διαμαντόπουλον, ἔμπορον ἐν Ἄργει, διατελοῦντα ἐν πτωχεύσει, ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 281 ἐ. ἔ. πράξεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Νοτίου πλευρᾶς Ἀθηνῶν πρὸς γνῶσιν του καὶ καλούμενον, τοῦτον νὰ παραστῇ ἐὰν θέλῃ κατὰ τὴν ἀποσφράγισιν καὶ ἀπογραφὴν τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων αὐτοῦ, ἅτινα κατασχεθέντα ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς ἀρχῆς Ἀθηνῶν μετεφέρθησαν καὶ εὑρίσκονται ἤδη εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀδριανοῦ, παρὰ τὰ Γύφτικα, ἰδιόκτητον ἀποθήκην τοῦ Παναγ. Ρουσάκη ὑπ' ἀριθ. 17, ἔνθα ἐνεργηθήσεται καὶ ἡ ἀπογραφὴ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου Νοτίου πλευρᾶς Ἀθηνῶν ὁριζομένης διὰ τῆς παρούσας πράξεώς του ἡμέρας καὶ ὥρας, ἤτοι τὴν 6 Μαΐου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 9 π. μ. καὶ ἐν περιπτώσει μὴ περατώσεως τῆς ἀπογραφῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην κατὰ τὰς ἑπομένας τοιαύτας, ἤτοι τὴν 7ην Μαΐου 1908 ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π. μ. καὶ τὴν ἑπομένην (8) Μαΐου 1908 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 9 π. μ.

Ὁ εἰσαγγελεὺς
Ἰ. Γιαμαρέλος

Ὁ Δικ. κλητὴρ
Ἀθ. Τόμπρας

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ

Ἐξεδόθη τὸ δεύτερον τεῦχος τοῦ δευτέρου τόμου.

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ἔκδοσις ἕκτη ὑπὸ **Μιχ. Γ. Λιβαδᾶ.**
Συνεπληρώθη τὸ ὅλον ἔργον ἐκ τριῶν τόμων.

Τιμᾶται δραχμῶν 48